

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ”
(для бакалаврів)

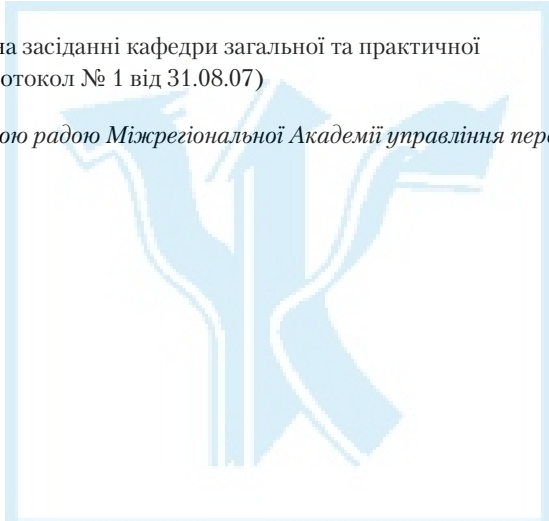
МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентами кафедри загальної та практичної психології МАУП *О. Я. Митником, О. Л. Шопшею*

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології (протокол № 1 від 31.08.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Митник О. Я., Шопша О. Л. Навчальна програма дисципліни “Психологічний супровід процесу виховання” (для бакалаврів) — К.: МАУП, 2008. — 16 с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Психологічний супровід процесу виховання”, плани семінарських та практичних занять, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виховання духовно орієнтованої, пізнавально активної, реально й творчо мислячої, відкритої до спілкування, самокритичної особистості є одним з провідних завдань освіти сьогодення. Ефективність виховного процесу залежить від професійно-педагогічних знань, професійних умінь, особистісних та професійно-значущих якостей вихователя. Програма базується на діяльнісному підході до професійної підготовки та до організації професійної діяльності практичного психолога. Вивчення даної дисципліни передбачено навчальними планами підготовки практичних психологів, що здійснюється Міжрегіональною Академією управління персоналом. Зазначений курс має тісний зв'язок з курсом вікової та педагогічної психології.

Мета курсу — розкрити психологічну природу процесу виховання та шляхи підвищення ефективності виховного процесу.

Завданнями курсу є розширення знань студентів щодо сутності виховного процесу, його основних напрямів; оволодіння психологічними механізмами управління процесом виховання; розвиток вміння діагностувати рівень власних професійно-значущих якостей, важливих для здійснення виховного процесу та особистісних якостей дитини.

Програма складається з трьох модулів “Психологічна природа процесу виховання”, “Основні напрями виховання”, “Суб’єкти виховного процесу”.

Закріпленню та поглибленню знань, виробленню професійних умінь з курсу сприятиме проведення семінарських та практичних занять, тематику яких наведено у програмі, а також пошук відповідей на контрольні питання згідно зі списком рекомендованої літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Психологічна природа процесу виховання
1	Сутність процесу виховання
2	Психологічні механізми управління процесом виховання
	Змістовий модуль II. Основні напрями виховання
3	Інтелектуальне виховання як механізм формування інтелектуальної культури особистості
4	Формування моральної свідомості
5	Екологічне виховання
6	Статеве виховання
7	Трудове виховання
	Змістовий модуль III. Суб'єкти виховного процесу
8	Особистість як мета, об'єкт і суб'єкт виховання
9	Соціально-психологічні аспекти виховання
10	Психологічні вимоги до особистості вихователя
11	Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ”

Змістовий модуль I. Психологічна природа процесу виховання

Тема 1. Сутність процесу виховання

Загальна характеристика процесу виховання. Рушійні сили виховного процесу. Етапи процесу виховання.

Основні закономірності та принципи виховання.

Поняття методу та прийому виховання. Характеристика основних груп методів виховання.

Психологічні вимоги до виховного процесу. Мета і завдання виховання.

Література: основна [1–3; 5; 7; 9; 10; 16; 18];
додаткова [3; 8; 9; 11; 14; 18; 20]

Тема 2. Психологічні механізми управління процесом виховання

Суб'єктна парадигма виховного процесу. Ситуація розмірковування у виховному процесі: технологія створення.

Психологічний аналіз виховного заходу. Рівні (етапи). Схема психологічного аналізу виховного заходу.

Література: основна [6–8; 10–16; 18];
додаткова [1–4; 6; 7; 12; 15]

Змістовий модуль II. Основні напрями виховання

Тема 3. Інтелектуальне виховання як механізм формування інтелектуальної культури особистості

Поняття “інтелект”, “інтелектуальний розвиток”, “інтелектуальне виховання”, “інтелектуальна культура”. Психолого-педагогічні умови здійснення інтелектуального виховання особистості. Конструктивна взаємодія між суб'єктами навчально-виховного процесу. Інтелектуальна активність. Поняттєве, творче, дивергентне мислення особистості.

Література: основна [1; 4; 5; 9; 12; 17];
додаткова [2; 6; 9; 14; 16; 19; 20]

Тема 4. Формування моральної свідомості

Моральна свідомість особистості. Стадії розвитку моральної свідомості. Формування моральних понять. Формування морального досвіду особистості.

Психологічні основи попередження і подолання важковиховуваності, правопорушень, злочинності. Психологічні основи індивідуального підходу у вихованні.

Література: основна [2; 3; 6; 10; 11; 14; 16; 19];
додаткова [3; 6; 8; 13; 16; 19]

Тема 5. Екологічне виховання

Поняття про екологічне виховання. Мета, завдання та зміст екологічного виховання. Основні аспекти психолого-екологічного виховання.

Література: основна [2; 3; 6; 10; 11; 13; 16; 19];
додаткова [3; 6; 8; 13; 16; 19]

Тема 6. Статеве виховання

Поняття “статеве виховання”. Вікові особливості особистості та їх врахування в процесі статевого виховання.

Психологічна підготовка до сімейного життя.

Література: основна [1; 4; 7; 8; 15; 18];
додаткова [2; 6; 9; 14; 16; 19; 20]

Тема 7. Трудове виховання

Поняття про трудове виховання. Поняття “трудова свідомість”, “досвід трудової діяльності”, “активна трудова позиція”. Психолого-педагогічні умови здійснення трудового виховання особистості. Етапи формування готовності до праці. Аспекти профорієнтаційної роботи в школі.

Література: основна [1; 4; 7; 8; 15; 18];
додаткова [1–3; 7–12; 16; 19]

Змістовий модуль III. Суб’єкти виховного процесу

Тема 8. Особистість як мета, об’єкт і суб’єкт виховання

Уявлення про особистість, креативну і творчу особистість. Соціальна ситуація розвитку особистості. Джерела та умови особистісного розвитку. Рушійні сили розвитку особистості. Діяльність — основа розвитку особистості. Структура особистості та необхідність її врахування в процесі виховання.

Соціалізація особистості. Механізми соціалізації. Виховання як цілеспрямований і керований процес соціалізації.

Література: основна [1–5; 9; 11; 13; 16];
додаткова [2–5; 8; 11; 12; 15; 17]

Тема 9. Соціально-психологічні аспекти виховання

Соціальні групи та їх типологія. Фази взаємодії особистості з групою. Конформізм. Особистість і група — пошук “золотої середини”. Сутність, зміст, функції виховного колективу. Формальні та неформальні групи.

Література: основна [2–6; 8; 12; 13; 16; 19];
додаткова [3; 5; 9; 13; 20]

Тема 10. Психологічні вимоги до особистості вихователя

Структура рис особистості вихователя. Педагогічна спрямованість. Педагогічне мислення, його особливості. Педагогічна рефлексія. Емоційно-вольові якості особистості педагога. Педагогічна емпатія, педагогічна інтуїція, динамізм особистості. Їх значення в професійно-педагогічній діяльності.

Педагогічний імідж вихователя. Методи оцінки творчого потенціалу особистості вихователя.

Самовиховання: суть, етапи, прийоми.

Література: основна [6–12; 17; 18];
додаткова [1; 3; 6–9; 15; 17]

Тема 11. Взаємодія школи та сім'ї у вихованні молоді

Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Особливості й перспективи розвитку сучасної сім'ї. Форми й методи роботи вчителя з батьками учнів.

Література: основна [1; 4; 7; 8; 15; 18];
додаткова [3; 6–9; 11; 15]

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Психологічна природа процесу виховання

Семінарське заняття 1. Психологічна природа процесу виховання

1. Провідні фактори формування особистості школяра у процесі виховання.
2. Показники та критерії вихованості особистості.
3. Формування спрямованості та якостей особистості у процесі виховання.
4. Виховання і самовиховання — дві сторони єдиного процесу.
5. Соціальні групи та їх типологія. Фази взаємодії особистості з групою.

Література: основна [1–3; 5; 7; 9; 10; 17; 19];
додаткова [3; 7; 13; 16; 20]

Семінарське заняття 2. Шляхи підвищення ефективності виховного процесу

1. Основні закономірності та принципи виховання.

2. Поняття методу та прийому виховання. Характеристика основних груп методів виховання.
3. Психологічні вимоги до виховного процесу.

Література: основна [6–8; 10–16; 18];
додаткова [4; 7; 11; 15; 20]

Практичне заняття 1. Психологічний аналіз виховного заходу як єдність проєктивно-рефлексивних умінь вихователя

1. Мікроструктура професійної педагогічної діяльності: педагогічна дія, педагогічна ситуація, педагогічна задача. Процес розв'язування педагогічної задачі.
2. Психологічний аналіз виховного заходу у діяльності вихователя.
3. Робота творчих груп студентів з моделювання та розв'язання педагогічних задач щодо виховного процесу. Обговорення запропонованих варіантів розв'язання педагогічних задач.
4. Розробити програму виховної роботи з певним (за погодженням з викладачем) класом.

Література: основна [1; 6; 8–10],
додаткова [2; 6; 9; 11; 17]

Змістовий модуль II. Основні напрями виховання

Практичне заняття 1. Інтелектуальне виховання особистості

1. Зміст понять “інтелект”, “інтелектуальний розвиток”, “інтелектуальне виховання”, “інтелектуальна культура”.
2. Психолого-педагогічні умови здійснення інтелектуального виховання особистості.
3. Інтелектуальна гра як засіб розвитку поняттєвого, творчого, дивергентного мислення особистості. Захист проєктів.

Література: основна [1; 4; 5; 9; 12; 17];
додаткова [2; 6; 9; 14; 16; 19; 20]

Практичне заняття 2. Моральне виховання

1. Формування моральних понять.
2. Психологічні основи попередження і подолання важковихованості, правопорушень, злочинності.

3. Робота творчих груп студентів з моделювання та розв'язання морально-етичних задач. Обговорення запропонованих варіантів розв'язання задач.

Література: основна [2; 3; 6; 10; 11; 13; 16; 19];
додаткова [3; 6; 8; 13; 16; 19]

Змістовий модуль III. Суб'єкти виховного процесу

Семінар 1. Показники та критерії вихованості особистості

1. Поняття “особистість”. Структура особистості та необхідність її врахування в процесі виховання.
2. Соціальна ситуація розвитку особистості. Джерела та умови особистісного розвитку. Рушійні сили розвитку особистості.
3. Соціалізація особистості. Механізми соціалізації. Діяльність – основа розвитку особистості.

Література: основна [1–5; 9; 11; 13; 16];
додаткова [2; 4; 6; 10–12; 15]

Практичне заняття 1. Діагностика творчих професійних якостей особистості вихователя

1. Характеристика творчих рис та професійно-значущих якостей особистості вихователя.
2. Сутність і значення педагогічного іміджу в творчому портреті вихователя.
3. Комплексна оцінка та самооцінка творчих професійно-значущих якостей особистості майбутніх психологів на основі застосування діагностичних методик.

Література: основна [6–12; 17; 18];
додаткова [1; 3; 6–9; 15]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи передбачає розвинення навичок самостійного пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного та практичного матеріалу. Тему контрольної роботи студенти вибирають самостійно.

Контрольну роботу слід виконувати в учнівському зошиті або на скріплених аркушах паперу формату А4. На титульній сторінці вказують назву дисципліни (“Психологічний супровід процесу виховання”), прізвище, ім'я та по батькові, домашню адресу і номер групи.

Контрольна робота повинна містити план і список літератури. На останній сторінці слід поставити дату завершення виконання роботи і власний підпис. Роботу необхідно здати в наукову частину в зазначені терміни. Обсяг та оформлення контрольної роботи мають відповідати Методичним рекомендаціям до підготовки та оформлення контрольних завдань і випускних робіт.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Загальна характеристика цілей та завдань психології виховання.
2. Психолого-педагогічні умови здійснення інтелектуального виховання особистості.
3. Спрямованість особистості як система домінуючих мотивів і потреб.
4. Психологічні основи морального виховання.
5. Вікові особливості особистості та їх врахування в процесі статевого виховання.
6. Виховання як цілеспрямований і керований процес соціалізації.
7. Психологічні основи формування моральної свідомості та поведінки особистості в сучасних умовах.
8. Психологічні основи подолання важковиховуваності, правопорушень та злочинності.
9. Психолого-педагогічні умови здійснення інтелектуального виховання особистості.
10. Проблема діагностики виховуваності школярів у сучасній педагогічній психології.
11. Формування спрямованості та якостей особистості у процесі виховання.
12. Самооцінка та її місце у вихованні і самовихованні.
13. Специфіка педагогічної праці.
14. Здібності в структурі суб'єкта педагогічної діяльності.
15. Емоційно-вольові особливості педагога.
16. Психологічні проблеми вдосконалення педагогічної майстерності вчителя.
17. Педагогічне спілкування в системі “вчитель — учень” як фактор становлення та розвитку особистості.
18. Міжособистісні стосунки як фактор розвитку особистості та об'єкт виховного впливу.
19. Самооцінка учнів та її виховне значення.

20. Психологічні аспекти гуманізації процесу виховання.
21. Основні компоненти педагогічної праці та їх психологічна характеристика.
22. Взаємодія зовнішніх виховних впливів та активності особистості у процесі виховання.
23. Психологія міжособистісних стосунків у групі (колективі) як об'єкт виховного впливу.
24. Формування загальнолюдських моральних цінностей в єдності з національно-культурними.
25. Структура особистості та врахування її в процесі виховання.
26. Психологічні вимоги до особистості сучасного вихователя.
27. Ситуація розмірковування у виховному процесі.
28. Методи оцінки творчого потенціалу особистості вихователя.
29. Основні закономірності та принципи виховання.
30. Ефективність діяльності вчителя та критерії її оцінки.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Психологія виховання: мета, завдання.
2. Рушійні сили виховного процесу.
3. Психологічні вимоги до виховного процесу.
4. Особистість як мета, об'єкт і суб'єкт процесу виховання.
5. Ситуація розмірковування у виховному процесі.
6. Психологічний аналіз виховного заходу.
7. Поняття “інтелект”, “інтелектуальний розвиток”, “інтелектуальне виховання”, “інтелектуальна культура”.
8. Свідомість особистості.
9. Характеристика психологічних механізмів виховання.
10. Психологічні умови морального розвитку особистості в процесі виховання.
11. Конструктивна взаємодія між суб'єктами навчально-виховного процесу.
12. Інтелектуальна активність.
13. Поняття про дивергентне мислення особистості.
14. Моральна свідомість особистості.
15. Стадії розвитку моральної особистості.
16. Формування моральних понять особистості.
17. Формування морального досвіду особистості.
18. Психологічні основи попередження та подолання важковихованості.

19. Психолого-індивідуальний підхід у вихованні.
20. Поняття статевого виховання.
21. Психологічна підготовка до сімейного життя.
22. Психологічні особливості виховання дітей з асоціальною поведінкою.
23. Уявлення про креативну і творчу особистість.
24. Соціальна ситуація розвитку особистості.
25. Джерела та умови особистісного розвитку.
26. Рушійні сили розвитку особистості.
27. Діяльність як основа розвитку особистості.
28. Соціальні групи та їх типологія.
29. Фази взаємодії особистості з групою.
30. Психологічні основи індивідуального підходу у вихованні.
31. Психологічні механізми виховання.
32. Психологічні основи попередження важковиховуваності.
33. Феномени групової свідомості: конформність, конформізм, нон-конформізм.
34. Конфлікти серед учнів, їх психологічна природа та способи розв'язання.
35. Поняття про атракцію.
36. Психологічні методи формування атракції.
37. Психологічний аналіз виховного заходу. Рівні (етапи).
38. Мікроструктура професійної педагогічної діяльності: педагогічна ситуація і педагогічна задача.
39. Вікові особливості особистості та їх врахування в процесі статевого виховання.
40. Психологічна підготовка до сімейного життя.
41. Показники та критерії вихованості особистості.
42. Виховання і самовиховання як дві сторони єдиного процесу.
43. Психологічні основи індивідуального підходу у вихованні.
44. Соціалізація особистості.
45. Механізми соціалізації.
46. Загальна характеристика педагогічної діяльності.
47. Структура педагогічних здібностей.
48. Структура рис особистості вихователя.
49. Педагогічна спрямованість.
50. Педагогічне мислення, його особливості.
51. Педагогічна рефлексія.
52. Педагогічна емпатія.

53. Педагогічна інтуїція.
54. Динамізм особистості.
55. Значення в професійно-педагогічній діяльності емпатії, рефлексії.
56. Стили педагогічної діяльності.
57. Педагогічний імідж вихователя.
58. Самовиховання: суть, етапи, прийоми.
59. Психологічні основи гуманізації виховного процесу.
60. Психологічні вимоги до особистості сучасного вчителя, вихователя.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Андреев В. И.* Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности. — Казань, 1988. — 228 с.
2. *Анисимов С. Ф.* Духовные ценности. — М.: Мысль, 1988. — 253 с.
3. *Вікова та педагогічна психологія.* Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Волинська, З. В. Огороднійчук та ін. — К.: Просвіта, 2001. — 416 с.
4. *Выготский Л. С.* Педагогическая психология. — М.: Педагогика, 1991.
5. *Выготский Л. С.* Развитие высших психических функций. — М.: Изд-во АПН РСФСР, 1960.
6. *Давыдов В. В.* Проблемы развивающего обучения. — М.: Педагогика, 1986.
7. *Демин М. В.* Проблема ценности и ценностного отношения // Вестн. МГУ: Сер. философии. — 1974. — 58 с.
8. *Заброцький М. М.* Педагогічна психологія: Курс лекцій — К., 2000. — 100 с.
9. *Зимняя И. А.* Педагогическая психология: Учеб. для вузов. — М., 2001. — 384 с.
10. *Кашатов М. М.* Психология педагогического мышления. — СПб., 2000. — 463 с.
11. *Коломінський Н. Л.* Психологічні основи розвиваючого навчання // Рад. шк. — 1979. — № 3.
12. *Костюк Г. С.* Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості. — К.: Рад. шк., 1989.
13. *Крутецький В. А.* Психология обучения и воспитания школьников. — М.: Просвещение, 1976.

14. *Коган Л. Н.* Цель и смысл жизни человека. — М., 1984. — 316 с.
15. *Коршунов А. М.* Диалектика субъекта и объекта в познании. — М.: Политиздат, 1982. — 327 с.
16. *Маркова А. К., Матис Т. А., Орлова А. Б.* Формирование мотивации учения. — М.: Просвещение, 1990.
17. *Матвієнко О. В.* Основи виховання моралі у молодших школярів. — К.: СтилоС, 1999. — 232 с.
18. *Матюшкин А. М.* Психологическая структура, динамика и развитие познавательной активности // *Вопр. психологии.* — 1982. — № 4. — С. 12–19.
19. *Митник О. Я.* Як навчити дитину мистецтва мислити. — К., 2006. — 102 с.
20. *Митник О. Я.* Складові іміджу сучасного закладу освіти // *Почат. шк.* — 2000. — № 7.
21. *Педагогічна професія і особистість учителя: Метод. рекомендації* // Укл. Н. В. Гузій. — К.: НПУ, 2000. — 19 с.
22. *Реан А. А., Коломинский Я. Л.* Социальная педагогическая психология. — СПб.: Питер, 1999.
23. *Савчин М. В., Василенко Л. П.* Вікова психологія: Навч. посіб. — К.: Академвидав, 2005. — 360 с.
24. *Соколов Э. В.* Культура и личность. — Л.: Наука, 1972. — 228 с.
25. *Тихомиров О. К.* Психология мышления. — М.: МГУ, 1984. — 272 с.
26. *Фіцула М. М.* Педагогіка: Навч. посіб. для студ. вищ. педагог. закл. освіти. — К., 2002. — 528 с.
27. *Ханова О. В.* Культура и деятельность. — Саратов, 1978. — 172 с.
28. *Холодная М. А.* Психология интеллекта: парадоксы исследования. — Томск: ТГУ; Москва: Барс, 1997. — 392 с.

Додаткова

1. *Берне Р.* Развитие Я-концепции и воспитание. — М., 1986.
2. *Божович Л. И.* Личность и ее формирование в детском возрасте. — М.: Просвещение, 1967.
3. *Возрастная и педагогическая психология* / Под ред. А. В. Петровского. — М.: Просвещение, 1979.
4. *Жутикова Н. В.* Учителю о практике психологической помощи. — М.: Просвещение, 1988.
5. *Заброцький М. М.* Вікова психологія. — К.: МАУП, 1998.
6. *Ильясов И. И.* Структура процесса учения. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1986.

7. *Лейтес Н. С.* Умственные способности и возраст. — М.: Педагогика, 1971.
8. *Максименко С. Д.* Основы генетичної психології.—К.: НПЦ “Перспектива”, 1998.
9. *Максименко С. Д.* Психологія в соціальній та педагогічній практиці. — К.: Наук. думка, 1998.
10. *Обучение и развитие* / Под ред. Л. В. Занкова. — М.: Педагогика, 1975.
11. *Педагогічна психологія* / За ред. Л. М. Проколієнко, Д. Ф. Ніколенко. — К.: Вища шк., 1991.
12. *Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии* / Под ред. В. В. Давыдова. — М.: Педагогика, 1978.
13. *Психология одаренности детей и подростков* / Под ред. Н. С. Лейтеса. — М.: Академия, 1996.
14. *Психологічні аспекти гуманізації освіти* / За ред. Г. О. Балла. — К.; Рівне, 1996.
15. *Рабочая книга школьного психолога* / Под ред. И. В. Дубровиной. — М.: Просвещение, 1991.
16. *Ротенберг В. С., Бондаренко С. М.* Мозг. Обучение. Здоровье. — М.: Просвещение, 1989.
17. *Стоунс З.* Психопедагогика: Психологическая теория и практика обучения. — М., 1984.
18. *Талызина Н. В.* Управление процессом усвоения знаний. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1975.
19. *Фридман Л. М.* Педагогический опыт глазами психолога. — М.: Просвещение, 1987.
20. *Фридман Л. М., Кулагина И. Ю.* Психологический справочник учителя. — М.: Просвещение, 1991.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Психологічний супровід процесу виховання”	4
Зміст дисципліни “Психологічний супровід процесу виховання”	4
Плани семінарських та практичних занять	7
Вказівки до виконання контрольної роботи	9
Теми контрольних робіт	10
Питання для самоконтролю	11
Список літератури	13

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп’ютерне верстання	<i>О. А. Залужна</i>

Зам. № ВКЦ-3386

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП